

Meer grip op kwaliteit en impact van vroegschoolse educatie

Een sterke start in groep 1 en 2

Een sterke start in groep 1 en 2 vraagt om bestuurlijke sturing

De basis voor schoolsucces wordt gelegd in de eerste jaren. Al op jonge leeftijd ontstaan kansen – of achterstanden – die later lastig zijn in te halen. Tussen, maar ook binnen, schoolbesturen bestaan grote verschillen in organisatie, kwaliteit en opbrengsten van het aanbod in groep 1 en 2.

Die verschillen zijn zichtbaar in onder meer:

- de mate waarin scholen doelbewust en ontwikkelingsgericht werken;
- de balans tussen vrij spel, begeleid spel en instructie;
- de kwaliteit en intensiteit van professionalisering, coaching en teamscholing;
- de keuzes die gemaakt worden rond de inzet van coördinerend en onderwijsondersteunend personeel;
- de doorgaande lijn en samenwerking met kinderopvang;
- de mate waarin zicht is op ontwikkelresultaten en opbrengsten van kinderen.

Het gevolg: ongelijke kansen aan de start

Deze verschillen hebben directe gevolgen voor de ontwikkelkansen van jonge kinderen. Waar de ene school erin slaagt om kinderen een rijke, doelgerichte en samenhangende start te bieden, is dat elders minder vanzelfsprekend. Daarmee raken deze verschillen niet alleen de kwaliteit van het onderwijs, maar ook de kansengelijkheid binnen het bestuur.

Wij verkennen graag samen de mogelijkheden!

Karin Vander Heyden,
k.vanderheyden@sardes.nl
IJsbrand Jepma,
ij.jepma@sardes.nl
Paulien Muller,
p.muller@sardes.nl

Wat Sardes voor schoolbesturen doet:

Sardes ondersteunt schoolbesturen bij het inzichtelijk maken, duiden en versterken van het onderwijs in groep 1 en 2. Wij helpen besturen om niet alleen te kijken naar losse signalen of incidenten, maar om te sturen op:

- bereik en deelname
- aanbod en kwaliteit
- professioneel handelen
- doorgaande lijnen
- opbrengsten en resultaten.

Wat het oplevert:

De opbrengst is een scherp en bruikbaar bestuurlijk beeld van de stand van zaken in de groepen 1 en 2. U krijgt inzicht in:

- waar de kwaliteit sterk is en waar versterking nodig is;
- hoe groot de verschillen tussen scholen, locaties of teams zijn;
- welke factoren bijdragen aan een sterke start voor jonge kinderen;
- waar gerichte investeringen in professionalisering, ondersteuning of beleid het meeste effect hebben;
- hoe u onderbouwd kunt sturen op kwaliteit, kansengelijkheid en doelmatige inzet van middelen.

Dat doen we met een aanpak die past bij de bestuurlijke praktijk en die verschillende bronnen slim combineert:

- analyses van bestaande landelijke en lokale data (zoals zelfevaluaties, kind- en onderwijsresultaten);
- analyses van beleid en plannen;
- audits en kwaliteitsmetingen op groeps- en schoolniveau;
- (groeps)gesprekken met jonge kind-professionals, leidinggevend en andere betrokkenen.

In gesprek over uw bestuurlijke opgave?

Sardes denkt graag mee over een aanpak die past bij uw context, ambities en vragen.

Ook een gemeentelijk traject waaraan meerdere schoolbesturen deelnemen is een optie en biedt mogelijkheden om met en van elkaar te leren op het thema jonge kind.

Meer lezen over onze expertise:

- Sardes & SEO Economisch Onderzoek (2024). *Kansen op een goede start. Onderzoek naar het vergroten van onderwijskansen bij de start in het basisonderwijs*. In opdracht van het ministerie van OCW.
- Vander Heyden, K. (2024). *Onderwijskansen voor jonge kinderen*. Overzichtsartikel voor het Nationaal Kennisinstituut Onderwijs.
- Jepma, IJ., Vander Heyden, K. (2025). *De impact van voorschoolse educatie*. Overzichtsartikel voor het Nationaal Kennisinstituut Onderwijs.
- Jepma, IJ., & Vander Heyden, K. (2026). *Een goede start voor iedere leerling*. *Basisschool Management*, 2, 18–21.